

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ

1. Υπάρχει μια Φιλοσοφική Παιδαγωγική;	3
1.1. Προσανατολισμός στην παιδαγωγική επικαιρότητα	3
1.2. Υποψίες και καχυποψίες για το αντικείμενο της Φιλοσοφίας της Παιδαγωγικής	6
1.3. Προβλήματα μεθόδου	8
1.4. Η ανάγκη σύγχρονου φιλοσοφικού-παιδαγωγικού λόγου	10

Μέρος Πρώτο

ΤΟ ΕΙΝΑΙ ΤΟΥ ΑΓΩΓΙΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

1. Ενσωμάτωση: Το εναγώνιο ερώτημα για τον άνθρωπο	15
1.1. Η υποδάθμιση της Οντολογίας	17
1.2. Το ερώτημα για τον άνθρωπο στην Ανθρωπολογική Παιδαγωγική	18
1.3. Η αγωγιμότητα του ανθρώπου και η φιλοσοφία του οργανικού: Η σωματικότητα	19
1.3.1. Η εξωκεντρική τοποθετικότητα (Exzentrische Positionalität)	23
1.3.2. Μορφασμός	28
1.3.3. Γέλιο και κλάμα	29
1.3.4. Το χαμόγελο	31
1.3.5. Η προσωπικότητα	33
1.3.6. Ο ρόλος	34
1.3.6.1. Ο κοινωνικός ρόλος	34
1.3.6.2. Ο θεατρικός ρόλος	36
1.4. Παιδαγωγικές επισημάνσεις	38
2. Εκπαίδευση	41
2.1. Εκπαίδευση και φιλοσοφικές θεωρίες	41
2.1.1. Πνευματική - επιστημονική Παιδαγωγική	42
2.1.1.1. W. Dilthey (1833- 1911)	42
2.1.1.2. Η επίδραση των πνευματικών επιστημών στην Παιδαγωγική	46
2.1.1.3. Γενικότερες αποτιμήσεις της θεωρίας του Dilthey	51

2.1.2	Κανονιστική Παιδαγωγική	55
2.1.2.1.	Νεοκαντιανιστές και Kant	55
2.1.2.2.	Παιδαγωγικές αποτιμήσεις	57
2.1.3	Νεοθετικισμός, Εμπειρισμός, Αναλυτική Φιλοσοφία	60
2.1.3.1.	Θετικισμός και Νεοθετικισμός	60
2.1.3.2.	R. Popper	62
2.1.3.3.	Εμπειρική Παιδαγωγική στη Γερμανία	63
2.1.3.4.	Γενικότερη αποτίμηση της Εμπειρικής Παιδαγωγικής σε συνάρτηση με τη Φιλοσοφική	66
2.1.4.	Μαρξιστική, Νεομαρξιστική και Κριτική Επιστήμη της εκπαί- δευσης.	71
2.1.4.1.	K. Marx και Παιδαγωγική	72
2.1.4.2.	Η Κριτική σχολή	77
	α) Για τον Adorno	78
	β) Για τον Habermas	83
2.1.4.3.	Παιδαγωγικές αποτιμήσεις	88
3.	Ένταξη	94
3.1.	Περί ομάδων	94
3.2.	Περί ηθικής του “εγγύς ορίζοντα”	97
3.3.	Αριστοτέλης και “εγγύς ορίζοντας”	99

Μέρος Δεύτερο ΠΕΡΙ ΜΕΘΟΔΩΝ

1.	Εννόηση ή περί Ερμηνευτικής Παιδαγωγικής	102
1.1.	Τι είναι Ερμηνευτική;	102
1.2.	Η εξέλιξη της Ερμηνευτικής	104
1.2.1.	Η φιλοσοφική ερμηνευτική στον Schleiermacher	106
1.2.2.	Η κατανόηση στον W. Dilthey	111
1.2.3.	Actus signatus και actus exercitus	125
1.2.4.	Από τον Dilthey στον Heidegger	127
1.2.5.	H.G. Gadamer: Αλήθεια και μέθοδος	128
1.2.6.	Η κατανόηση σε σύγκριση	132
1.2.7.	Ο ερμηνευτικός κύκλος	135
1.2.8.	Ερμηνευτική λογική: Ο κύκλος του Göppingen	136
1.2.9.	P. Ricouer	140
1.2.10.	Βασικές κατευθύνσεις ερμηνευτικής στην πνευματική-επιστη- μονική παιδαγωγική	142
1.2.11.	Η ερμηνευτική της εκπαιδευτικής πραγματικότητας	144
1.2.12.	Η Παιδαγωγική της κατανόησης	148
2.	“Εποχή” ή περί Φαινομενολογικής Παιδαγωγικής	153
2.1.	Η ανάγκη υπέρβασης της αυστηρής Φαινομενολογίας	153
2.2.	Φαινομενολογική Παιδαγωγική	161

2.2.1. Η εμπειρία του “ξένου” δώματος: Ο ήπιος δρόμος προς τη διυποκειμενικότητα	163
2.2.2. Υπέρβαση της χουσερλιανής παράδοσης	166
2.2.3. Η προκατανόηση ως ασυνείδητο πεδίο της καθημερινής μας γνώσης	168
3. “Ενδυνάμωση” ή περί Διαλεκτικής Παιδαγωγικής	171
3.1. Μορφές της Διαλεκτικής	171
3.2. Ανοικτή Διαλεκτική	174
3.3. Κατανοούσα Διαλεκτική Παιδαγωγική	175
3.4. Διαλεκτική του χρόνου της άσκησης	178

Μέρος Τρίτο

ΣΠΟΥΔΗ ΠΕΡΙ “ΞΕΝΟΥ”, Ή ΠΕΡΙ ΤΡΙΛΟΓΙΑΣ ΤΩΝ ΜΕΘΟΔΩΝ

1. Η συνθετική θεώρηση των μεθόδων της Φιλοσοφικής Παιδαγωγικής . .	182
2. Μια πρώτη γενική αναφορά στο “Ξένο”	184
3. Μια πρώτη παιδαγωγική προσέγγιση	189
4. Ο Άλλος ή η ξένη ύπαρξη στον Sartre	195
5. Εσιότητα και αποξένωση	199
6. Ξένος και εθνικισμός	203
7. Ο ξένος στην ελληνική παράδοση	205
7.1. Ξένοι στην κλασική Ελλάδα	206
7.2. Ο Έλληνας και τα “ξένα”	208
8. Η “ξεντεία” στον ορθόδοξο μοναχισμό	217
9. Η αποξένωση στον K. Marx	220
10. Το Ξένο και ο χώρος	222
11. Με άλλα μάτια I: Gognitio circa rem και cogitio rei	226
12. Με άλλα μάτια II: Πουητική ή περί Ελύτη	231
13. Γενικές συστηματικές παρατηρήσεις	242
13.1. Ανθρωπολογική: Ο αμφοτερισμός του Ξένου	242
13.2. Παιδαγωγική: Η οικείωση στο χώρο	244
13.3. Η αισθητική: Η ξένωση της σωματικότητας	247
ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ-ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ	254
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	283